

Datum: 28. 04. 2010

Zdroj: živé.sk | publicistika | facebook | internet | Google | web

Autor: Ján Trangel

Foto: Eduard Genserek

Strana: <http://www.zive.sk/socialne-siete-nas-budu-definovat-rozhovor/sc-3-a-287859/default.aspx>

Sociálne siete nás budú definovať (rozhovor)

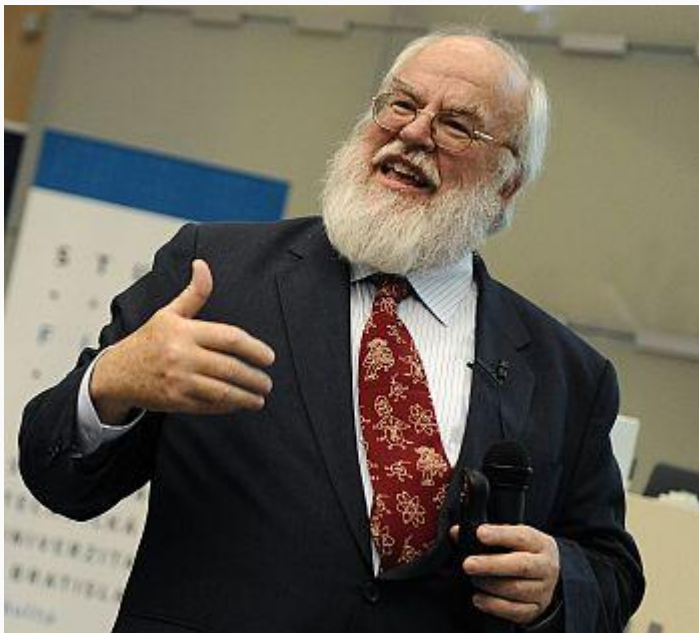
Profesor Stanfordovej univerzity Bebo White hovoril o vývoji a budúcnosti internetu, sociálnych siet'ach i cenzúre na webe.

Profesor Stanfordovej univerzity Bebo White minulý týždeň zavítal do Bratislavy, aby [na pôde FIIT STU prednášal](#) o potrebe vzniku vedy o webe. Pri tejto príležitosti sme sa s ním porozprávali o minulosti, súčasnosti i budúcnosti internetu, sociálnych siet'ach a problémoch, ktoré v súčasnosti internet trápia.

TIP: [Kompletná prednáška Beba Whitea na FIIT STU v HD kvalite](#)

Kedy ste prvýkrát počuli o internete?

Boli sme jednými z prvých používateľov ARPANETu v 70. rokoch. Používali sme ho na obmedzený prenos súborov a správ. Vtedy som bol však naozaj len používateľ, nerozmýšľal som nad jeho štruktúrou a tým, ako funguje.

Napadlo vám vtedy, ako môže internet zmeniť svet?

Nie, nemyslím si, že to vtedy niekto predpokladal. Používal som vtedy ako jeden z prvých aplikáciu UseNet, ktorá by sa dala zjednodušene prirovnať k sociálnej sieti. Ak by ste však vtedy dali na túto sieť nejakú reklamu, ostatní by vám vynadali. Nikto vtedy nevnímal internet z tohto pohľadu.

Viete si predstaviť svet bez internetu?

Vôbec nie, ani sám seba bez internetu si už neviem predstaviť. Ale je tu aj druhý rozmer. Nevieme si predstaviť svet bez internetu, ale možno si neuvedomujeme, že existuje stále veľa miest na svete, kde nemajú prístup k internetu vôbec. Ukázať im internet môže byť dobré aj zlé. Ak sa použije na vzdelanie, je to dobré, ale môže spôsobiť aj stratu kultúrnej identity. Pretože internet má tendenciu mazať hranice a meniť svet na jednu veľkú šťastnú komunitu (smiech).

Na druhej strane som si istý, že možno pred sto rokmi sa ľudia pýtali tie isté otázky v súvislosti s rádiom alebo telefónom.

„Internet má tendenciu mazať hranice“

Pod vplyvom internetu vznikla už celá jedna generácia ľudí, ktorá nepozná svet bez internetu. Voláme ju aj Google generácia. Aký je váš názor na tento trend? Je to dobré alebo zlé?

Nemôžem povedať, či je dobre alebo zle. Myslím, že každá generácia má niečo inovatívne, čo nemali ich rodičia. Myslím, že to pre vás (mladých ľudí, pozn. red.), prináša potrebu robiť veľa ťažkých rozhodnutí.

Keď som bol vo vašom veku a šiel som do knižnice, bol som si istý, že knihy, ktoré tam nájdem, sú dobré a spoľahlivé, pretože knižnice mali obmedzený rozpočet a kupovali teda len kvalitné a overené knihy. Na internete máte k dispozícii množstvo informácií, ale vy sa musíte rozhodnúť, ktoré sú dobré a ktoré nie. Čiže máte prístup k veľkému množstvu informácií, ale jedna z vecí, ktoré sa musí vaša generácia naučiť, je filtrovať dobré informácie od tých nesprávnych.

A celý sociálny aspekt mení pohľad na vzťahy. Ja napríklad neverím, že Ashton Kutcher má 2 milióny priateľov (smiech).

Myslím, že môžem iba závidieť, že som nemal v mladosti prístup k toľkým informáciám, ako má vaša generácia a moje deti. Treba ale stále mať na zreteli, že s množstvom informácií prichádzajú aj problémy.

Čo si myslíte o Facebooku a iných sociálnych siet'ach?

Sám Facebook používam. Nemohol by som kritizovať niečo, čo nepoznám. Niekedy ma udivuje, koľko času na ňom ľudia trávajú a aké informácie tam zverejňujú. Facebook však určite ľudí spája a pomáha im nájsť ďalších so spoločnými záujmami. Naozaj dôležitá vec pri systémoch ako Facebook je kontrola informácií. Váš Facebook profil je niečo, čo má veľkú hodnotu. Je to komodita, ktorú ovládate. Veľa spoločností a jednotlivcov by rado narábalo s informáciami, ktoré sú v profiloch.

Použijem teraz jeden citát, ktorý som kdesi čítal - Facebook je tretím najväčším národom na svete. Iba Čína a India majú viac obyvateľov, ako je na Facebooku. Čo to teda znamená? Ak je Facebook „krajinou“ s tretím najväčším počtom obyvateľov na svete, mal by sa možno začať správať ako krajina.

Aká je podľa vás budúcnosť sociálnych sietí?

Internet bol v minulosti postavený predovšetkým na interakcii ľudí s obsahom. Dnes a v budúcnosti môže byť postavený na interakcii ľudí so sociálnymi sieťami a sociálnych sietí s obsahom.

Sociálne siete, ku ktorým patríte, vás budú definovať. Pohľad ostatných ľudí na vás sa pretransformuje do sociálnych sietí.

Myslíte, že budúcnosť je v službách ako Second Life?

Second Life mám veľmi rád (smiech). Myslím si ale, že je iný ako Facebook. Páči sa mi na ňom, že môže byť kreatívne použitý na vzdelávanie. Ale je proprietárny, nie je otvorený – to je škoda.

Myslíte si, že sa vzdelávanie v budúcnosti môže posunúť do sietí ako Second Life?

Nie celé vzdelávanie, ale napríklad vzdelávanie na diaľku alebo pre ľudí s hendikepom, prípadne pre kolaboratívne experimenty. Pre tieto oblasti majú siete ako Second Life potenciál.

Niektoré spoločnosti to už robia. Pred pár rokmi sa stali populárnymi rôzne webináre, kde sa predstavovali produkty, ale teraz som už počul o niekoľkých spoločnostiach, ktoré na tieto prezentácie používajú Second Life. Je to druh interakcie, ktorá je prirodzenejšia, lebo je face to face. Aj tento rozhovor by sme mohli robiť cez Second Life. A vy by ste mali dračiu hlavu a zelené vlasy (smiech)... Ale aj tak je to rozmer navyše, ktorý sme predtým nemali.

Aká bude podľa vás evolúcia internetu?

Stane sa základným prostriedkom, niečím samozrejým, niečím, čo tu stále je. Základným spôsobom komunikácie. Napríklad prídem do Bratislavy, prídem do tejto miestnosti a táto miestnosť vie, akú teplotu mám rád. A vie to z internetu. A ja si len pomyslím, že je tu príjemne, ale nenapadne mi, prečo to tak je...

Rovnako, ako máme prístup k elektrine všade, kde nám to napadne, budeme mať cez internet prístup k ľubovoľným informáciám.

Nevidíte problém v komercializácii internetu?

Nie je až taký komerčný. Najmä v USA sa v minulosti diskutovalo o neutralite internetu. Podľa niektorých sa malo platiť podľa spôsobu, akým kto využíva internet. Napríklad menej za prehliadanie dokumentov a písaného textu a viac za prezeranie videí a počúvanie hudby kvôli potrebe širšieho prenosového pásma.

Ale ľudia v súčasnosti očakávajú, že internet bude aj naďalej zadarmo. Myslím, že web by nikdy nebol taký úspešný ako teraz je, ak by nebol od začiatku zadarmo a otvorený pre všetkých.

Čo si myslíte o cenzúre internetu ako napríklad v Číne?

Je škoda, že sa stal v tomto prípade web nástrojom politiky. Čína mala asi svoje dôvody, prečo web cenzurovala. Keby nebol internet od začiatku otvorený, ale proprietárny, možno by sme tu mali nejaký čínsky internet, ktorý by bol iný ako ostatné. Dúfam, že sa to nikdy nestane.

Tieto problémy sa nedajú riešiť technologicky, nemôžete napísať aplikáciu, ktorá problém vyrieši, musí sa to riešiť inak.

„Sociálne siete,
ku ktorým patríte,
vás budú definovať“